

UDC 930.85(4-12)

YU ISSN 0350-7653

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS

INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

BALCANICA

XXXV

ANNUAIRE DE L'INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

Rédacteur

LJUBINKO RADENKOVIĆ

Directeur de l'Institut des Etudes balkaniques

Membres de la Rédaction

FRANCIS CONTE (Paris), DIMITRIJE DJORDJEVIĆ (Santa Barbara),

MILKA IVIĆ, DJORDJE S. KOSTIĆ, LJUBOMIR MAKSIMOVIĆ,

DANICA POPOVIĆ, BILJANA SIKIMIĆ,

ANTHONY-EMIL TACHIAOS (Thessalonique), NIKOLA TASIĆ,

SVETLANA M. TOLSTAJA (Moscou), GABRIELLA SCHUBERT (Jena),

KRANISLAV VRANIĆ (secrétaire)

BELGRADE

2005

ХРОНИКА БАЛКАНОЛОШКОГ ИНСТИТУТА САНУ
ЗА 2004. ГОДИНУ

05–14. јануар

На позив Универзитета “Сорбона”, Париз IV, др Љубинко Раденковић, научни саветник, био је гост-професор на Катедри славистике у Паризу, где је постдипломцима одржао четири предавања из области словенске митологије и фолклора.

15. јануар

Научни саветник др Бошко Бојовић поднео је реферат *L' introduction á l' hagiographie sud-slave* на научном скупу у Институту Св. Серж у Паризу.

15–17 јануар

Научни саветник др Бошко Бојовић учествовао је на међународном научном скупу у Букурешту под називом: *Le culte des saints monarques et martyrs et l'idéologie du rouvoir*. Том приликом поднео је реферат *La légitimation princier et le patronage roumain sur le Mont Ahtos*.

16–17. јануар

Виши научни сарадник др Биљана Сикимић учествовала је на Другом међународном симпозијуму *Духовната и материјалната култура на Ромите* у Скопљу (БЈРМ). Том приликом поднела је саопштење под називом *Две мањине: Срби и Роми у Мађарској*.

20. фебруар – 01. март

Научни сарадник др Биљана Стошић била је на десетодневном студијском боравку у Атини.

10. фебруар

Истраживач-приправник Жарко Вујошевић учествовао је у раду округлог стола под називом *Срби и западна Европа* на Филозофском факултету у Београду.

11. март

Виши научни сарадник др Биљана Сикимић одржала је предавање са називом *Етнолингвистичка истраживања енклаве: Прилужје у Крагујевцу*, у оквиру циклуса предавања *Живот у енклави* октобар 2003 – јуни 2004, на трибини Центра за научна истраживања САНУ.

2–3. април

Виши научни сарадник др Биљана Сикимић учествовала је на међународном научном скупу *Problema traducerilor in domenille etnologiei și antropologiei, discutie* у организацији Новог европског колеџа у Букурешту. Поднела је саопштење под називом *Problema traducerilor in domenille etnologiei și antropologiei*.

2. април

Научни саветник др Бошко Бојовић учествовао је на научном скупу у Атини, у организацији грчког Византолошког института и Националне фондације за научна истраживања с рефератом *Le patronage sur Chilandar (Mont Athos). L'attrait du ciel et la légitimation du pouvoir princier*.

3. април

Научни сарадник др Милош Луковић говорио је на промоцији књиге Михаила Луковића *Несаломљиви горитаџи – епска поезија* у Дому војске СЦГ у Београду.

22. април

Научни саветник др Бошко Бојовић учествовао је на Међународном научном симпозијуму *Le Mont Athos (Chilandar) et le Pays valaque*, у организацији Универзитета у Јањини (Грчка). Поднео је реферат *La continuité d' une institution caritative issue de Moyen Age (XIIe–XVIIe s.)*

23. април

Др Љубинко Раденковић, научни саветник, поднео је саопштење на трибини у Руском дому у Београду, која је била посвећена познатом слависти академику Никити Иљичу Толстоју.

5–8. мај

Виши научни сарадник др Биљана Сикимић учествовала је на међународном научном скупу *Death and Orient* у Крајови (Румунија), с рефератом *The Concept of Loneliness and Death among Vlachs in Northeastern Serbia*.

10–20. мај

Истраживач-сарадник мр Мирослав Свирчевић био је на студијском боравку у Букурешту као гост Института за студије Југоисточне Европе РАН. Том приликом истраживао је либерализам у Румунији у XIX веку.

18. мај

Научни сарадник др Милош Луковић учествовао је на промоцији књиге Мирка Добричанина *Филип Вишњић, његови савременици и следбеници о Првом српском устанку* у Дому војске СЦГ у Београду.

18–19. мај

Научни саветник др Љубинко Раденковић и виши научни сарадник др Биљана Сикимић учествовали су на научном симпозијуму *Неговање и заштита нематеријалне баштине у Србији*, у организацији Музејског друштва Србије и Етнографског музеја у Београду. Др Љубинко Раденковић је поднео саопштење с називом *Српски фолклор на размеђи два миленијума*, а др Биљана Сикимић реферат *Интердисциплинарни приступ у истраживању традиционалне духовне културе данас*.

22. мај

Виши научни сарадник др Биљана Сикимић учествовала је на Међународном научном симпозијуму *Банат, културна, историјска прошлост, садашњост и будућност* у Новом Саду, с рефератом *Елементи румунске традиционалне културе у Врањеву код Новог Бечеја*.

24–26. мај

Научни саветник др Ђорђе С. Костић учествовао је на Међународном научном скупу у Килу (СР Немачка). Том приликом представио је свој реферат *Die erweiterte Europäische Union und südosteuropa Stand und perspektiven der Informationsvermittlung*.

20. мај – 1. јуни

У оквиру програма о научној сарадњи Србије и Словеније и на позив Филозофског факултета Универзитета у Љубљани, др Љубинко Раденковић, научни саветник, остварио је студијски боравак у Љубљани. На Катедри за етнологију и антропологију овог факултета, 26. маја, одржао је јавно предавање на тему *Митолошке персонификације времена*.

3. јуни

Научни сарадник др Милош Луковић говорио је на промоцији књиге Мирка Добричанина *Филип Вишињић, његови савременици и следбеници о Првом српском устанку* у Основној школи „Јован Дучић“ у Београду.

11–12. јуни

Виши научни сарадник др Биљана Сикимић учествовала је на Међународној научној конференцији *Языки и диалекты малых этнических групп на Балканах* у Санкт-Петербургу. Том приликом поднела је реферат *Linguistic research of small exogamic communities: the case of Banyash Romanians in Serbia*.

14. јуни

Научни саветник др Бојан Јовановић учествовао је на научном скупу *Рађање модерне српске културе*, организованом поводом двеста годишњице Првог српског устанка у Заводу за проучавање културног развитка у Београду. Том приликом поднео је реферат *Од обрасца културе ка културном обрасцу*.

18–20. јуни

Истраживачи-сарадници мр Мирослав Свирчевић и мр Тања Петровић учествовали су на четвртом међународном симпозијуму за студенте докторанте у оквиру програма *New Doctoral Research on the History of Southeastern Europe* у Солуну, у организацији Центра за демократију и помирење у Југоисточној Европи (Center for Democracy and Reconciliation in Southeastern Europe – www.cdsee.org). Мр Мирослав Свирчевић је представио структуру своје докторске дисертације *Local self-government in Serbia and Bulgaria 1878–1914*, а мр Тања Петровић структуру своје докторске тезе *Serbs in Bela Krajina, Language, Ideology and the Process of Language Shift*.

08–10. јули

Истраживач-сарадник мр Тања Петровић учествовала је на научном симпозијуму *Language and the Future of Europe: Ideologies, Policies and Practices* у Саутемптону с рефератом *Balkan People in a non-Balkan State: How National and Ethnic Language Ideologies Meet in the Case of Serbs in Slovenia*.

23. јули

Научни саветник др Бојан Јовановић одржао је предавање *Карактер вождових устаника* у Народној библиотеци *Радоје Домановић* у Великој Плани.

3–5. август

На позив Филозофског факултета у Новом Саду, др Љубинко Раденковић, научни саветник, одржао је три предавања страним студентима и наставницима о народној култури Срба.

5–15. август

Истраживач-сарадник мр Сања Пилиповић била је на студијском боравку у Скопљу у циљу проучавања римских надгробних и вотивних споменика те области.

19–22. август

Истраживач-сарадник мр Марија Илић учествовала је на IX међународном симпозијуму с називом *Методолошки проблеми проучавања традиционалне културе*, у Сврљигу и Соко Бањи. Поднела је реферат *Класични етнографски записи као етнолингвистички извори*.

22–28. август

Истраживач-приправник Владимир Петровић учествовао је на Конгресу *Fédération Internationale des Etudes Classiques* (FIEC) у Оуро Прету (Бразил), с рефератом *Les voies et les agglomérations dans la région de la Dardanie antique*.

30. август–03. септембар

У Тирани је одржан IX Међународни конгрес за проучавање Југоисточне Европе (Association for Southeast European Studies – AISEE). На Конгресу су учествовали: научни саветници др Бошко Бојовић (*L'heritage culturel sud-est Européen*) и др Ђорђе С. Костић (*Baedeker und Meyer – ein Bild der Balkanhalbinsel für Reisende*), научни сарадник др Милош Луковић (*Legal-sociological reseach about tribe in Motnenegro, Herzegovina an Albania by Baltayar Bogišić*), и истраживачи-сарадници мр Мирослав Свирчевић (*Legal Structure of Households in Serbia and Bulgaria in the 19th century*), мр Јованка Ђорђевић-Јовановић (*Serbian Folk Lyrical Poems in*) и мр Тања Петровић (*Studying the Minority Groups' Identities in the Balkans from the Perspective of Language Ideology*).

24. август

Одлуком Народне скупштине Републике Србије др Љубинко Раденковић, научни саветник, изабран је за члана Републичког одбора за решавање о сукобу интереса.

4–12. септембар

Научни сарадник др Љиљана Стошић провела је осам дана на студијском боравку у Солуну, на Метеорима и Крфу.

12. септембар–12. октобар

Истраживач-сарадник мр Мирослав Свирчевић био је на једномесечном студијском боравку у Лондону као гост проф. др Роберта Андерсона. Том приликом истраживао је британске погледе на локалну самоуправу у Србији и Бугарској 1878–1914.

15–18. септембар

Истраживач-сарадник мр Јованка Ђорђевић-Јовановић учествовала је на Међународном научном састанку слависта у Вукове дане на Филолошком факултету у Београду, с рефератом *Први романтичар међу Грцима: преводи Змајеве поезије почетком XX века*.

16. септембар

Истраживач-сарадник мр Мирослав Свирчевић посетио је Дом лордова парламента Велике Британије на позив управника библиотеке Дома лордова др Дејвида Л. Џонса.

1. октобар

Истраживач-приправник Владимир Петровић започео је рад у својству сарадника на пројекту *Fontes Epigraphici Religionis Celticae Antiquae* (FERCAN) Аустријске академије наука, под руководством проф. др Манфреда Хајнцама.

4. октобар

Истраживач-сарадник мр Марија Илић и истраживач-приправник Жарко Вујошевић учествовали су на XLIII Међународној недељи постдипломаца, доктораната и постдоктораната из Југоисточне Европе на тему *Pro-und antiwestliche Diskurse in den Balkanländern/Südosteuropa*. Скуп је био одржај у Туцингу и Минхену.

6–9. октобар

Научни саветник др Љубинко Раденковић учествовао је на симпозијуму с називом *Всекидневната култура на българиите и сърбите в постсоцијалистическия период*, у Етнографском музеју и институту БАН у Софији. Подне је саопштење *Елементи митског у свакодневном животу Срба крајем XX и почетком XXI века*.

22–23. октобар

Виши научни сарадници др Даница Поповић и др Биљана Сикимић учествовале су на VI Међународном научном скупу *Материјална цивилизација и духовни живот Полиња од средњег века до новијег времена* (истражени и неистражени проблеми) у Пријепољу.

18–20. октобар

Истраживач-сарадник мр Љубодраг П. Ристић учествовао је на научном симпозијуму *Српско-француски односи 1904–2004* у Београду. Поднео је саопштење с називом *Србија 1903–1904. године у дипломатским извештајима: француски поглед* (*La Serbie en 1903–1904 dans les rapports diplomatiques: le point de vue français*).

23. октобар

Истраживач-сарадник мр Јованка Ђорђевић-Јовановић учествовала је на научном скупу на Филозофском факултету у Јањини (Грчка) с рефератом *Породица Делијанис – Грци у Србији*.

28–31. октобар

Научни саветник др Ђорђе С. Костић организовао је, у сарадњи с Гете институтом, Мегатренд Универзитетом примењених наука и Народним музејом, ме-

Ћународни научни симпозијум у Београду *С бедекером по Југоистичној Еврoпи*. Поднео је реферат *Бедекери као огледало политичких промена на Балкану*. У раду симпозијума су још учествовали: виши научни сарадник др Даница Поповић, и истраживачи-сарадници: мр Љубодраг П. Ристић (*Поузданост података – Витекеров алманах о Југославији*), мр Чедомир Антић (*Од Тирание до албанских беспућа*), мр Јованка Ђорђевић-Јовановић (*У сенци Олимпа*), мр Валентина Живковић и мр Тања Петровић (*Креирање идентитета кроз конструкцију периферије: Балкан у западним туристичким водичима – коауторски рад с Отом Лутаром*).

1. новембар

Др Иван Јордовић засновао је радни однос као истраживач-приправник на пројекту *Античка култура и религија на простору централног и јужног Балкана*.

3–6. новембар

Научни саветник др Ђорђе С. Костић поднео је реферат *Vergesse Spuren auf der Suche nach Donauschwaben in Reiseführern* на међународном научном скупу *Gerhart-Hauptman-Haus. "Literaturforum Ost-West" Deutsch-serbischer Literatur-ustausch*. Скуп је одржан у Дизелдорфу.

11. новембар

Научни саветник др Бојан Јовановић изложио је реферат *Пагански дух Ивкове славе* на научном скупу *Стари и нови Ниш у делима списатеља*, одржаном у Народној библиотеци *Стеван Сремац* у Нишу.

16. новембар

Крајем 2004. објављен је CD Rom *Градови у хришћанској и муслиманској усменој епици* аутора Мирјане Детелић (носилац пројекта), Александра Ломе (етимологије) и Истока Павловића (интерактивни дизајн), у издању Балканолошког института САНУ. Прва промоција била је у 16. новембра 2004. године Крагујевцу, у народној библиотеци „Вук Караџић“. Учествовали су дописни члан САНУ Александар Лома, проф. др Снежана Самарџија (Филолошки факултет, Београд), др Биљана Сикимић (Балканолошки институт САНУ) и Мирјана Детелић.

24–26. новембар

Научни саветник др Љубинко Раденковић учествовао је на међународном научном скупу *Le temps et ses representations dans la culture russe et au dela* у Паризу с рефератом „*Чужое*“, *опасное время в народной культуре славян*.

1. децембар

У Културном центру Београда одржана је промоција CD Rom *Градови у хришћанској и муслиманској усменој епици* аутора Мирјане Детелић. Учесници су били дописни члан САНУ Александар Лома, проф. др Снежана Самарџија (Филолошки факултет, Београд) и Мирјана Детелић.

1–2. децембар

Научни саветник др Љубинко Раденковић учествовао је на IV међународном интердисциплинарном симпозијуму *Сусрет култура* на Филозофском факултету у Новом Саду. Том приликом поднео је саопштење *Народне представе о судбини код Јужних Словена – сличности и разлике*.

15. децембар

У оквиру циклуса *Историја приватног живота на тлу српских земаља (од XV до XVIII века)*, др Љубинко Раденковић, научни саветник, одржао је предавање у Коларчевој задужбини, на тему *Магијски облици лечења на Балкану*.

15-17. децембар

Виши научни сарадник др Биљана Сикимић учествовала је на научном симпозијуму *Етнологија и антропологија – стање и перспективе* у организацији Етнографског института САНУ у Београду. Поднела је реферат *Етнолингвистика и антрополошка лингвистика*.

17. децембар

На позив Факултета политичких наука Универзитета у Београду, др Љубинко Раденковић, научни саветник, одржао је предавање постдипломцима о методолошким питањима изучавања народне културе.

23. децембар

Мирјана Детелић је 23. децембра одржала у малој сали Коларчеве задужбине предавање *Кућа, село и град у епици* у оквиру циклуса *Приватни живот на тлу српских земаља XV до XVIII века*.

29. децембар

Истраживач-сарадник мр Мирослав Свирчевић посетио је Универзитет за друштвене науке (Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales) у Паризу.